

De fiscale regeling voor inkomsten uit de exploitatie van auteurs- en naburige rechten: een stand van zaken

Wat houdt deze regeling in?

Lange tijd was er discussie in welk vak van de belastingaangifte de kunstenaar zijn inkomsten uit de overdracht (cessie of concessie) van auteurs- en naburige rechten diende in te vullen. Er waren drie mogelijkheden:

- diverse inkomsten (belastingtarief van 33 %)
- beroepsinkomsten (progressief belastingtarief, gaande van 25 à 50 %)
- roerende inkomsten (belastingtarief van 15 %)

Volgens sommigen waren deze inkomsten roerende inkomsten. De fiscus aanvaardde echter de aangifte als 'roerende inkomsten' niet: volgens hem waren het diverse (in geval van een occasionele artistieke activiteit) of beroepsinkomsten (in geval van een regelmatige artistieke activiteit).

Sinds de wetswijziging van juli 2008 bestaat er nu duidelijkheid: deze inkomsten zijn roerende inkomsten. Dit geldt ook voor de wettelijke en verplichte licenties bedoeld in de auteurswet, zoals bijvoorbeeld de billijke vergoeding en de reprografie-vergoeding. Op deze inkomsten zijn dus slechts 15 % belastingen verschuldigd.

Let op!

- Deze regeling geldt enkel voor inkomsten ontvangen door natuurlijke personen. Deze regeling geldt dus niet voor inkomsten ontvangen door rechtspersonen die zijn onderworpen aan de vennootschapsbelasting (BVBA, VOF, ...).
- Deze regeling geldt enkel voor de eerste schijf van 51.920 euro (inkomstenjaar 2009¹). De inkomsten die 51.920 euro overstijgen, worden volgens de fiscus beschouwd als diverse of beroepsinkomsten (zie de vroegere discussie).

Welke gevolgen heeft deze nieuwe regeling voor de betalers van de auteurs- en naburige rechten?

Voor de vergoedingen uitbetaald in 2008?

De inhouding van de voorheffing was voor inkomstenjaar 2008 nog niet verplicht. Wel moet voor deze vergoedingen een individuele fiche 281 en een samenvattende opgave 325 worden opgemaakt. De administratie zal deze fiches nog aanpassen.

Voor de vergoedingen uitbetaald in 2009?

Vanaf 1 januari 2009 moeten de betalers van auteurs- en naburige rechten bij de toekenning of de betaalbaarstelling van deze inkomsten een voorheffing op deze inkomsten inhouden en doorstorten aan de belastingontvanger. Ook moet de betaler een aangifte in de roerende voorheffing (aangifte 273S en eventueel 273-tussenblad) invullen en indienen bij de

¹ 49.680 euro (inkomstenjaar 2008).

belastingontvanger. Je kan deze aangifte terugvinden op <http://minfin.fgov.be/portail2/nl/site/decla.htm>. De indiening van de aangifte moet gebeuren binnen de 15 dagen na de toekenning of betaalbaarstelling van de inkomsten.

Hoe moet deze voorheffing worden berekend?

De roerende voorheffing bedraagt 15 %, na aftrek van kosten (tenzij de kunstenaar vraagt om geen kosten in aftrek te nemen). Deze kosten zijn forfaitair (dit zijn dus vaste bedragen, zonder dat deze kosten moeten worden bewezen), tenzij de kunstenaar kiest om zijn werkelijke kosten (dit zijn geen vaste bedragen, maar moeten wel worden bewezen aan de hand van documenten) in aftrek te nemen. Het kostenforfait bedraagt 50 % voor de eerste schijf van inkomsten tot 13.840 euro (inkomstenjaar 2009). Op de schijf van 13.840 tot 27.690 euro (inkomstenjaar 2009) wordt 25 % kosten in aftrek genomen. Boven deze schijf wordt geen kostenforfait aangerekend.

Voorbeeld: een uitgeverij betaalt aan een auteur op 1 juli 2009 15.000 euro voor de overdracht van zijn auteursrechten. De auteur heeft nauwelijks werkelijke kosten. Op de eerste schijf van 0 tot 13.840 euro: kostenaftrek van 50 % = 6.920 euro. Op de tweede schijf van 13.840 euro tot 15.000: kostenaftrek van 25 % = 290 euro. Op het bedrag van 7.790 euro (15.000 euro – 7.210 euro) wordt 15 % belastingen ingehouden. De uitgeverij betaalt 1.168,5 euro aan de belastingontvanger en 13.831,5 euro aan de auteur. Ook moet de uitgeverij een aangifte 273S (en eventueel een 273-tussenblad) binnen de 15 dagen bij de belastingontvanger indienen.

Welke gevolgen heeft deze nieuwe regeling voor de kunstenaars die inkomsten uit de overdracht van auteurs- en naburige rechten ontvangen?

Voor de vergoedingen uitbetaald in 2008?

Voor de vergoedingen ≤ 49.680 euro (inkomstenjaar 2008)

Binnenkort ontvangt de kunstenaar zijn belastingaangifte voor de inkomsten van 2008 (aanslagjaar 2009). Indien hij vorig jaar inkomsten uit auteurs- of naburige rechten heeft ontvangen, moet hij deze inkomsten invullen in zijn belastingaangifte in een specifieke rubriek. Deze rubriek moet nog worden voorzien.

Op deze inkomsten zullen automatisch de forfaitaire kosten in aftrek worden genomen. Het kostenforfait bedraagt 50 % voor de eerste schijf van inkomsten tot 13.250 euro (inkomstenjaar 2008). Op de schijf van 13.250 tot 26.500 euro (inkomstenjaar 2008) wordt 25 % kosten in aftrek genomen. Boven deze schijf wordt geen kostenforfait aangerekend.

Voorbeeld: een muzikant heeft in 2008 15.000 euro auteursrechten ontvangen. De muzikant kan weinig kosten aantonen. Hij kiest voor de forfaitaire kostenaftrek. Indien de muzikant geen kosten invult op zijn belastingaangifte, zal de belastingadministratie sowieso de forfaitaire kosten in aftrek nemen.

Op de eerste schijf van 0 tot 13.250 euro: kostenaftrek van 50 % = 6.625 euro.

Op de tweede schijf van 13.250 euro tot 15.000: kostenaftrek van 25 % = 437,5 euro.

Op het bedrag van 7.937,5 euro (15.000 euro – 7.062,5 euro) betaalt de muzikant dus 1.190,62 euro belastingen. Op deze inkomsten is ook nog een aanvullende gemeentebelasting verschuldigd.

Als de muzikant veel kosten kan aantonen (meer dan de forfaitaire kosten), moet hij deze kosten invullen in zijn belastingaangifte.

Voor de vergoedingen > 49.680 euro (inkomstenjaar 2008)

De nieuwe regeling heeft enkel betrekking op inkomsten die 49.680 euro niet overschrijden. Deze inkomsten die 49.680 euro overschrijden, worden door de fiscus dus niet beschouwd als roerende inkomsten. In welk vak deze inkomsten moeten worden ingevuld, kan worden verwezen naar de vroegere discussie (diverse inkomsten, beroepsinkomsten, roerende inkomsten). Volgens de fiscus moeten deze inkomsten worden beschouwd als beroepsinkomsten (gelet op het hoge bedrag, lijkt het ons zeer waarschijnlijk dat deze inkomsten voortkomen uit een beroepsactiviteit, eerder dan uit een occasionele activiteit). Beroepsinkomsten worden belast aan het gewone progressieve tarief, gaande van 25 tot 50 %. Wie dus discussie wil vermijden, moet de inkomsten uit auteurs- en naburige rechten die 49.680 euro overschrijden invullen bij de beroepsinkomsten op de belastingaangifte.

Voor de vergoedingen uitbetaald in 2009?

Voor de vergoedingen ≤ 51.920 euro (inkomstenjaar 2009)

Op de vergoedingen die de kunstenaar in 2009 ontvangt, heeft de betaler al een voorheffing ingehouden. Deze voorheffing werkt bevrijdend. Dit houdt in dat de kunstenaar deze inkomsten niet meer moet invullen op zijn belastingaangifte.

In twee gevallen moet hij de inkomsten toch invullen op zijn belastingaangifte:

1. Indien hij kiest voor de reële kostenaf trek:

Als zijn reële kosten (de kosten die hij kan aantonen) meer bedragen dan de forfaitaire kosten, en deze kosten niet in rekening zijn gebracht bij de inhouding van de voorheffing door de betaler, moet hij zijn inkomsten en kosten invullen op zijn belastingaangifte.

Voorbeeld: een componist ontvangt 5.000 euro voor de exploitatie van zijn auteursrechten via Sabam. Sabam heeft 375 gestort aan de belastingen (50 % van 5.000 euro = 2.500 euro; 15 % op 2.500 euro = 375 euro).

Als de componist evenwel kan aantonen dat zijn kosten 4.000 euro bedragen (i.p.v. 2.500 euro bij toepassing van de forfaitaire kostenaf trek), heeft de componist er baat bij om zijn inkomsten van Sabam op zijn belastingaangifte in te vullen. De te veel ingehouden voorheffing zal teruggestort worden.

Opgelet! Hou er rekening mee dat op inkomsten die worden aangegeven op de belastingaangifte ook aanvullende gemeentebelastingen zijn verschuldigd!

2. Als de forfaitaire kostenaf trek niet juist is berekend en bijgevolg te weinig voorheffing is ingehouden:

Voorbeeld: een zanger/componist krijgt 15.000 euro voor de exploitatie van zijn rechten van zijn beheersvennootschappen, bv. enerzijds 10.000 euro van Sabam en 5.000 euro van Uradex.

Sabam en Uradex weten niet van elkaar dat zij de kunstenaar uitbetalen. Sabam zal dus denken dat zij 15 % moet inhouden op 5.000 euro (na aftrek van 50 % kosten op 10.000 euro). Uradex denkt hetzelfde: zij zal 15 % inhouden op 2.500 euro (na aftrek van 50 % op 5.000 euro).

Achteraf zal echter blijken dat Uradex en Sabam te weinig belastingen hebben ingehouden: voor de schijf van 13.840 tot 15.000 euro geldt immers maar een kostenforfait van 25 % terwijl zij beiden een forfait van 50% hebben gehanteerd.

In dit geval moeten de inkomsten uit auteurs- en naburige rechten worden ingevuld op de belastingaangifte.

Opgelet! Hou er rekening mee dat op inkomsten die worden aangegeven op de belastingaangifte ook aanvullende gemeentebelastingen zijn verschuldigd!

Kan de kunstenaar dit voorkomen?

Ja, dit kan. Als de kunstenaar de betalers op de hoogte brengt van zijn totale inkomsten, kan de betaler het juiste percentage kosten inhouden. In dit geval moeten de inkomsten niet worden ingevuld op de belastingaangifte (en wordt voorkomen dat op deze inkomsten aanvullende gemeentebelastingen worden berekend).

We beseffen dat in de praktijk dit niet altijd evident zal zijn voor de kunstenaar, omdat hij niet altijd zicht heeft op de bedragen die worden uitbetaald voor de overdracht van auteurs- en naburige rechten en het tijdstip van uitbetaling.

Voor de vergoedingen > 51.920 euro (inkomstenjaar 2009)

De nieuwe regeling heeft enkel betrekking op inkomsten die 51.920 euro niet overschrijden. De inkomsten die het bedrag van 51.920 euro overschrijden, moeten dus in de belastingaangifte worden ingevuld. In welk vak deze inkomsten moeten worden ingevuld, kan worden verwezen naar de vroegere discussie (diverse inkomsten, beroepsinkomsten, roerende inkomsten). Volgens de fiscus moeten deze inkomsten worden beschouwd als beroepsinkomsten (gelet op het hoge bedrag, lijkt het ons zeer waarschijnlijk dat deze inkomsten voortkomen uit een beroepsactiviteit, eerder dan uit een occasionele activiteit). Beroepsinkomsten worden belast aan het gewone progressieve tarief, gaande van 25 tot 50 %. Wie dus discussie wil vermijden, moet de inkomsten uit auteurs- en naburige rechten die 51.920 euro overschrijden invullen bij de beroepsinkomsten op de belastingaangifte.

Voorbeeld: een componist/muzikant ontvangt 80.000 euro voor de exploitatie van zijn auteursrechten via Sabam en van zijn naburige rechten via Uradex.

De inkomsten tot 51.920 euro worden beschouwd als roerende inkomsten. Op deze inkomsten is roerende voorheffing ingehouden. De componist/muzikant moet deze inkomsten niet invullen op zijn belastingaangifte (tenzij in de twee uitzonderingsgevallen, zie hierboven).

De inkomsten die 51.920 overstijgen worden, volgens de fiscus, beschouwd als beroepsinkomsten. De kunstenaar moet dus 28.080 euro aangeven bij de beroepsinkomsten op zijn belastingaangifte. Deze inkomsten worden, na aftrek van kosten, belast tegen het normale progressieve tarief, gaande van 25 tot 50 %.

Bronnen:

- Wet van 16 juli 2008 tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en tot instelling van een forfaitaire belastingregeling inzake auteursrechten en naburige rechten (*B.S.*, 30 juli 2008)
- Bericht aan de schuldenaars van auteursrechten en naburige rechten in de loop van het jaar 2008 (*B.S.*, 9 december 2008, *err.* 18 december 2008)